

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 8 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

ASTRONOMIA PRACTICA

Vet'aquí demostrat lo que s' entén per "eclipse".

Domingo Recto

ESTIUHEJANT

I

LA VIDA EN EL BALNEARI

DE nou me trobo en aquesta xamosa Vall de Ribas, que sembla feta expressa pera anarhi á desvaporar l'ebullició de la vida de ciutat, quan al estiu la caldera de la màquina humana amansa reventar ó agotarse caldejada per la xafagor de fornall que domina á Barcelona.

Prou sé que aquí, com per tot arreu hont vaji, no puch deixar las mevas eynas de treball: la ploma, frisoa de passejarse per las quartillas; las quartillas, que á Barcelona semblava que 's queixessin de ser regadas ab la suhor del meu front... Pero no es lo mateix escriure com ho feya á ciutat respirant foch ó com ho faig aquí, ara mateix, ab la finestra de la cambra tancada per evitar-me un refredament. Com tampoch es lo mateix coordinar las ideas sentint un seguit de sorolls aturadors ó entre 'l silenci tranquil de una naturalesa joliva alegrat pel cant d'un aucellet, sempre 'l mateix, que 's passa 'l dia reflant en la espessa tofa de verdura qu' enrotlla l' Hotel Montagut.

Un se creu transportat al comens de la primavera. Y com ab l'estació florida renaix la esperansa y la salut, l'esperansa que 's converteix en visible realitat de véurela recobrar á la persona per mí més estimada, á la dolea companyera de la meua vida, 'm consola del tot de las anyoransas que d'altra manera sentiria per la meua volguda Cadaqués, la terra forta, abont durant l'estiu se fa la mescla del sol ardent y l'ayre fresch.

Tota enfermetat gastro intestinal que aquí 's cura ó quan menos s'alivia considerablement, dona lloch al plantejament de un problema curiós. Hi ha qui sosté que ho fan las ayguas medicinals carbonatadas que gozan de antiga y merescuda fama; y hi ha en cambi qui ho atribuheix tot á la eficacia de un ambient fresch y estimulante, que aviva l'apetit y equilibra la naturalesa.

Jo crech que 'ls dos factors entran per un igual en la combinació salutifera, y essent aixís hi ha que agrahir á la Naturalesa 'l que haja colocat unas ayguas de una virtut tan manifesta en un siti tan adequat y al mateix tan hermós, y que tant convida al esplay, ab sas montanyas sempre verdas y ab son riu Freesser, que rodola batentse ab els còdols, apresurat, com si se li fes tart de arribar á Ripoll á donar al Ter l'abrassada de germá.

Unas vegadas baixa de la Vall de Nuria transparent com cristall; pero á lo millor s'entorboleix y 's reinfla y tot ho arrebaça. Dos dias feya tot just que s'havia colocat una palanca que permetia anar ab comoditat á la deliciosa Font de la Teula, quan á lo millor la deixá volcada, convertintla en una especie de reselosa, per damunt de la qual aboca ara en cascata la amplaria de sa corrent impetuosa.

Se diria que 'l Freesser, enemich de la poltroneria, vol que l'aygua fresca de aquella font incomparable s'afanyi y 's passeji, perque aixís fa més profit.

Un dia 'm preguntava un banyista:

—Pero qué té aquesta aygua, que set minuts després de beguda deeperta una gana tan fenomenal?

—No sé que ningú l'haja analisada—li vaig respondre.—Potser si ho fessin hi trobarian la quinta essencia del vermuth ó de l'absenta.

El fet es que á Ribas ningú 's queixa de desgana. Be se 'n planyeria, si fes home tacanyo, 'l fondista

Sr. Barceló, que forma part de l'empresa arrendataria dels Banys, la qual se proposa realisar grans reformas. De moment s'ha millorat el régimen alimentici, que en las últimas temporadas deixava molt que desitjar, y pels que no menjan en el restaurant y 's fan la cuyna apart, s'ha montat un ben provehit colmado, ahont se troba de tot.

Aixís, y ab altres milloras que sens dupte aniran venint, se restablirà 'l crédito de una estació de bany y de frescor, que sembla feta expressa pera refugi y concol de la gent de la terra baixa en els rigors del enervant estiu.

L'atractiu més grat de la vida del balneari son els passeigs... y aquests se poden fer, quan no plou... y fins poch després de haver plogut, ja que per las montanyas no hi ha fangueras.

De pluja 'n tinguerem més de la que volfiam, durant l'última senmana del mes de juliol. Aquella borralls de boira blanca que á mitj matí coronavan com un turbant els cims del Puigmal y 'l Torreneucla, á partir del mitj dia s'extenían com una cortina y desde primeras horas de la tarde desbotavan en formidables ruixats. ¡Tanta aygua aquí, y tant poca per la terra baixa!

Algunas vegadas no era tot aygua lo que queya... ¡Be se 'n planyen prou els pobres pajesos de Bruguera qu'encare tenían els blats y 'la segola per segar! En un moment han vist casi del tot perdut el pa del any... Pero encare 'ls quedan las patatas. ¡Pobra gent!...

Tenen rahó d'estar mal-humorats; pero ab mal-humor y tot encare celebraren la festa major el dia primer de agost... encare hi hagué balladas en la rústega plassa del poble.

En Martet, campaner, agutzil y enterra morts de Bruguera, la vigilia de la festa m'innová que la celebrarian.

—Ja 'ns hi veurém—li vaig dir. No sen e avants preguntarli si dansarian el ballet, un ball del país molt típich que havia vist vint y cinch anys enera en la Plassa de Ribas, y en el qual el ballador aisa á la balladora á pes de brassos, fentli ensenyar al vol las pantorrillas.

—Hi haurá ballet!—me va respondre!

En Martet es tot un tipo, l'únich funcionari públich de Bruguera, l'únich que ostenta en la gorra de panyo blau que usa sols en las grans solemnitats, las inicials G. M. (Guardia Municipal). Ordinariament gasta barretina com els demés del poble. Té una assignació de primera: deu duros, no diaris, ni senmanals, ni mensuals; deu duros l'any y encare perque desde aquest any l'han millorat de un duro, que avants sols ne cobrava nou. Per lo demés li queda 'l dret de campársela, treballant de pagés, buscant muixarbons, criant truja á dispepa (un sistema de aparcería molt típich) y tocant á bon temps, quan se presenta una mala nuvolada.

Vaig insinuarli 'l perill que corria tocant las campanas en plena tempestat.

—No 's cregui—'m va respondre—un dia un llamp ab un xich més me calciga. Pero ¿qué vol ferhi? Si no tocava á bon temps ¿quí 'm donaria la mesura de grá?

Creguí donarli un bon consell, recomenantli que si havia de tocarhi hi toqués desde lluny, per medi de una corda, y encare procurant que la corda signés enquitranada.

Se quedá pensatiu... En la seva imaginació veuria 'ls llamps y las mesuras de grá... Y 's diria:—Per la vida 's pert la vida!...

ARRIBADA A LA MASIA

—¡No s'espantini!... Tothom porta bossal, com els gossos a ciutat.

Molt amable, l' dia de la festa, 'ns sortí á rebre als que hi pujarem del establiment, senyors y senyoras... Després de saciarnos d' aygua fresquíssima en una rica y abundosa font que no voldria jo més fortuna que tenirla á la Plassa de Catalunya, 'l bon Martet ens acompanyá á la Plassa.

Cinch ó sis músichs de Ripoll tocavan ab esgarri-fosas estridencias valsos y polkas y 'l jovent de Bruguera las hi cargolava qu' era un gust. En Martet s' acostá als músichs, els hi digné alguna cosa á l' orella y soná la tonada placent, ingenua, camperola del ballet. Ja 'm recreava ab l' idea de tornar á veure la engrescadora dansa de vint y cinch anys enrera... ja se 'm figurava contemplar las balladoras enlayre, en brassos dels fornits balladors... Y no obstant, repetían els músichs la tonada, una, dugas, tres voltas y ningú 's movía, y totas las miradas estavan fitas en nosaltres, en els senyors que hi havían anat de Montagut.

Acabá la tonada y no ballá ningú.

—Pero, escolteu, Martet: ¿per qué no l' han ballat?—li vaig preguntar.

—Perque 'l jovent d' ara, ja no 'l saben.

—¿Y donchs perque l' heu fet tocar?

—¡Ay caratsus! Perque 'ns creyam qu' eran vos-tés els que 'l volían ballarlo.

Digné aquestas últimas paraulas ab un ayre tal de ingenuitat que no 's podia creure que 'ns hagués volgut jugar una broma.

P. DEL O.

HOSTES D' ESTIU

Ja s' escursan els díes,
las alegres falsíns
aprofitan el temps esbojarradas,
voleyant acotadas
y cridant estrambóticas follías.

De la blavosa y pura
céllica vestidura
d' aquesta hospitalaria terra hermosa,

LA VEU DEL SASTRE

—¡Páguim aquesta americana, brétol!
—Vosté ha de pagarla, qu' es qui l' ha feta. "Qui la fassi, que la pagui."

fecunda y agredosa
exornada de flors y de verdura
n' están enamoradas:
per xó quan las jornadas
son llargas y bonicas venen ellas
á grunyar cantarellas
y á tenir fills, d' amor emborraxadas.

J. COSTA Y POMÉS

¡Senyor Alcalde, alerta!

Don Rómulo 'm creurá ó no 'm creurá; pero si jo 'm trobés en el seu lloch, ara mateix agafaria paper y ploma, y sense pensarm'hi una miléssima de segón, escriuria al President del Govern:

«Senyor Montero Ríos: Tinch l' honor de presentarli, ab caràcter irrevocable, la dimissió d' alcalde de Barcelona.»

Per haverho de fer el millor día, val més ara que després.

Las gravíssimas inconveniencias que 'l Sr. Bosch ha comés en el poch temps que porta fent de batlle l' inhabilitan pera seguir endavant, y tiri pel cantó que vulgui, el seu final arcaldesch ha de ser inevitablement desastrós.

No s' havia vist may al món desconeixement més gran de la realitat ni més intolerable osadía. ¿A qui se li ocorreix, com á don Rómulo se li ha ocorregut, volguer regularisar l' administració municipal,

posant immediat remey als mil y un abusos que á la Casa Gran son *peccata minuta*? ¿De quin niu haurá caygut l' infelís que en aquell lloch s' atreveix á parlar de formalitat, d' ordre, de puntualitat, de respecte á las lleys escritas?...

¡Pobre don Rómulo!... En el pecat durá la penitencia. Han promés matarlo á picadas, y á picadas el matarán com el senyor Bosch no 's resolgui á abandonar sense perdre un moment la vara que 'l tirano va confiarli.

¡Volguer que 's guardias municipals, en lloch de fer de criats dels regidors, se reduheixin á cumplir extrictament els serveys pels quals la ciutat els paga!

¡Inspeccionar els treballs dels contratistas y rebutjar els materials dolents qu' en las obras públicas s' emplean!

¡Ordenar que 's fassi un inventari dels bens comunals, pera veure si n' hi ha algún qu' estigui en poder de mans extranyas!...

¿No comprén, senyor Bosch dels meus pecats, que aixó son pretensions absurdes, verdaders abusos d' autoritat que un Ajuntament com el nostre no deu ni pot consentir?

Miri cóm el tractan y 'l motejan ja 'ls regidors. ¡Usurpador, intrús, alcalde del Rey!... ¿Sent l' escándol?

Veritat es que á molts dels que ab més graciosa energia li cridan avuy *arcalde del Rey!* en mil ocasions els hem vist tractar ab la més carinyosa deferencia á altres senyors que eran tan arcaldes del

EN FAMILIA

—Pero ¿per qué no 't fas tallar els cabells?

—¡Imposible, mamá!... L' intelectual que 's talla els cabells... deixa de ser intelectual.

FESTAS POPULARS DE SABADELL

La batalla de flors

Font monumental romana
(Carruatge de F. Miquel del Solà.)

Carruatge minúscul
(De Vicens Miquel.)

Rey com vosté, acceptant d'ells delegacions y convits, deixantlos taulons per fer obras, anant ab ells á lluhir el garbo en carretel·la, acompanyantlos á fer agradables excursions á provincias... També aquells eran intrusos, també tenían el nomenbrament firmat á Madrid, també eran arcaldes del Rey; però eran bons xicots, no s'ficavan en si cada regidor tenia dos ó tres municipals al pis, permetían que á la Casa Gran tothom empleés als seus parents y obrés com li dongués la gana, y ¡qué diastrel! un arcalde del Rey, per més del Rey que sigui, si fa els ulls grossos y aplanada dificultats, arriba á fer olvidar el seu nomenbrament y acaba per convertirse en la persona més simpática del món.

¿Quina ha sigut, en cambi, la conducta de vosté?

Repassi la llista, senyor Bosch; repássila y horroritzis. No ha fet més que disbarats.

Ha renunciat al ordenansa, donant ab aixó un

mal exemple que coloca als concejals en el trist compromís d'haverse de pagar la ninyera ab els seus diners. Ha volgut posar fi al desgabell que impera en las brigadas, ignorant que ab semblant pretensió destruhía las camarillas personals dels regidors. Ha intentat purificar l' ayre que á la Casa Gran se respira, sense pensar que quan s' está acostumat á cert ambient, se fa difícil y molestós respirarne un altre.

En aquestas condicions, l'enfonzament seu, don Rómulo, es irremediable, segur. S' ha embrancat en una lluyta impossible, al fi de la qual no hi ha més que la derrota.

¡Lluytar vosté, dintre d' aquella casa! ¡Lluytar!... ¿Y ab qui?

Ab homes que fa trenta anys que la freqüentan; ab altres que, á pesar de fer menos anys que hi van, l' han freqüentada tant com aquells; ab oradors que ab el mateix salero fan un discurs en públich, que conferencian en secret ab el gremi de vaquers; ab polemistas que avuy parlan dels abusos de la societat «El Tibidabo» després de haver callat mesos y mesos mirantlos impassible...

¡Vosté sol, lluytar contra tals y tants campeonal! ¡Plegui, plegui, arcalde... del Rey!...

No obstant, si tan s'empenya en conservar la vara, ¡quí sab! potser variant radicalment de conducta, encare podria calmar las iras dels indignats regidors y captarse, si no las sevas simpatias, la seva benevolencia.

La recepta ha sigut altres cops ensajada y sempre ha donat resultat satisfactoris.

Tot consisteix en lo següent: Deixarse d'investigacions, comprobacions y informacions, y res de tocar á las brigadas, ni á la organizació dels municipals, ni al funcionament de las comissions, ni á cap de las numerosas rodas que constituheixen la máquina administrativa...

Un tiberi en corporació cada día, una comisió á Madrid cada senmana, un assumpto cada mes pel ietil del de la reversió dels tranvias, que tan beneficis ha sigut... per la ciutat, y rodi la bola.

¿Qué li sembla, don Rómulo?

M'atreveixo á esperar que, enmotllantse escrupulosament á n' aquesta senzilla pauta, els digníssims senyors regidors el mirarian ab bons ulls, s' avindrian mansament á deixarse presidir per vosté... y fins s' abstindrian de dirli *arcalde del Rey*.

A. MARCH

A qualsevol Reyna de la Festa... de qualsevols Jochs Florals

¡Oh, Reyna d' eixa festa encisadora!

¿Per qué soch jo, senyora,

l' indigne trovador que, per cantarvos,
aixeca, no sens goig, en eix moment
la veu, si mon accent

serveix tan sóls, perquè pugui adorarvos?

¡Quí pogués del amor, en ansia ignota,
trobar la excelsa nota,

pera expressarvos bé lo que m' inspira
vostra virtut y noble gentilesa;

si per vostra bellesa
cantar, no té prou sóns la meva lira!

Els versos del trovayre més egregi,
com celestial arpegí

haurían de sentirse en eix instant,
entreteixint la espléndida corona
que mon cor ambiciona

LA FESTA MAJOR DE VILABARBARA

—¡He trobat un gran número, senyor batlle! ¡El millor número de las festas!
 —¿Qué será?
 —¡Un eclipse total de sol!... ¡Entrada gratis!

per vos, que sou la Mussa de mon cant.
 Mes si l' Himne entusiasta que ambiciono,
 y que fervent entono,
 no n' es digne de vostra bondat tants,
 vos prego que n' prenguéu la voluntat...
 d' aquest pobre afamat,
 á quí no pot deixar may la carpanta!

—
 En rich sitial sentada
 y tota rodejada
 de perfumadas flors
 quin flayre dona vida...
 si no esteu adormida,
 sentiréu *refilar* els trovadors.

En eixa hermosa festa,
 del trovayre la testa
 de llorer cubriréu.
 ¡Ditxosos els poetas,
 que tot fent *ball manetas*,
 de llurs traballs vindrán á cobrá 'l preu!

Davant vostra presencia,
 servant de Na Clemencia
 d' Isaura, 'l grat recort;
 els uns ab alegrís
 y altres ab melangía...
 ¡jogarán á cartróns, ó á caball fort!

Sentiréu narracions,
 llegendas y cansóns;
 romansos á desdir.
 Idilis y pcémas
 y descripcions supremas...
 ¡que á n' aquell que no té són, el fan dormir!

Y entre la gran gentada
 de festa engalanada
 que vos rodejará.

¡Oh, Reyna sobirana!
 si no tenfu galvana...
 ¡com hi ha renéu! del fet se 'n parlará.

En que siga delicte
 expressar lo que dicta
 mon cor, jo vos diré,
 ¡oh, Reyna d' eixa festa!
 Ja tinch la feyna llesta...
 (D' aquest treball no 'n cobro cap diné).

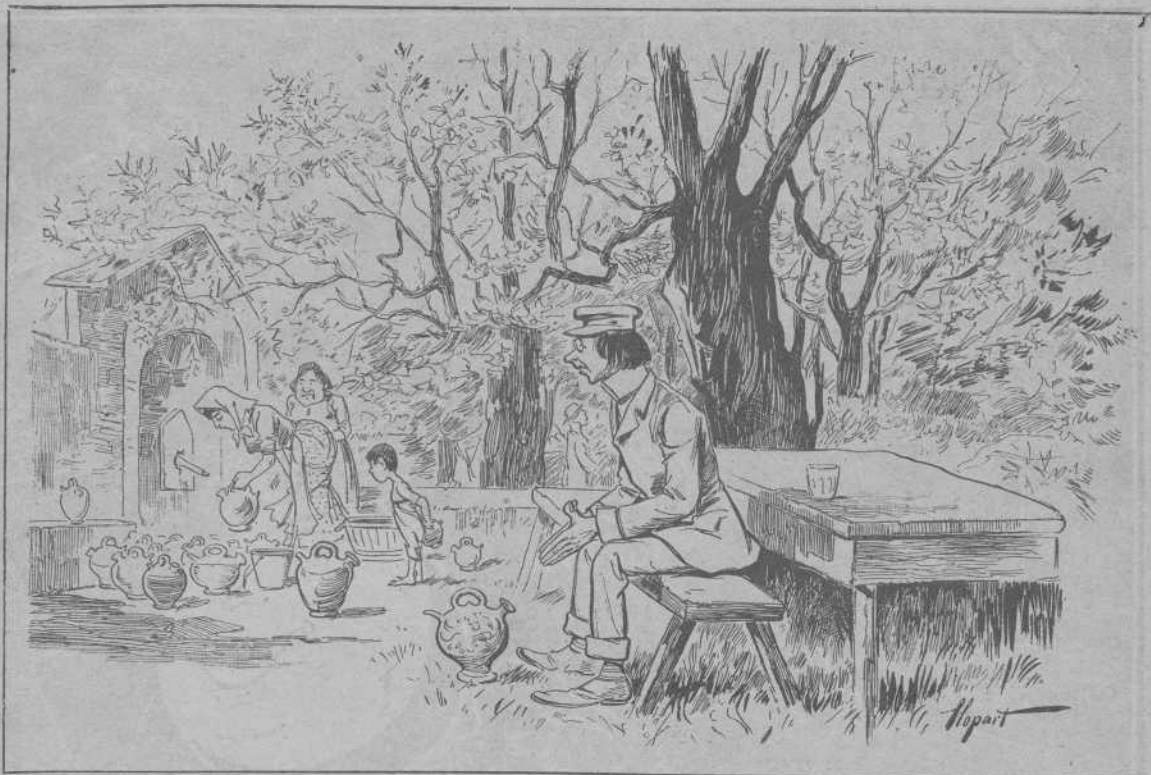
LLUIS G. SALVADOR

LAS FEYNAS DE D. BALDIRI

Sempre me 'n havia rigut de la feyna de D. Baldiri. Quan el sentia queixarse, quan esbufegant se lamentava del seu treball; quan deya: —¡Quín día avuy; no he tingut ni un moment meu!—interiorment trobava exagerats els seus escarafalls. Perque, aquell home que no exercia cap carrera, ni 's guanyava las bessas ab cap professió, art, ni ofici, aquell home que al meu entendre passava las senmanas *mano sobre mano*, ¿cóm diastre tenia feynas que li ocupessin las jornadas de cap á cap? Y era cert, molt cert, que més de quatre vegadas no sabia per quín costat girase.

Entenemos: D. Baldiri no es dels que 's guanyan el pá ab el subor de la propia cansalada. En el mon hi ha feynas y feynas. Y las del meu conegut no son d' aquellas que han de feras baix pens de la vida; no es alló de treballar ó morir-se de gana. D. Baldiri no tenia necessitat de treballar per viure; pero tenia necessitat de fer certes feynas per viure la vida del seu estament, per ser quelcom davant dels grossos. Per sí sol era un *Don Nadie* carregat de quartos; cumplint ab els traballs de la seva gerarquia era un *Don Baldiri de Tal y de Cual*.

DELICIAS DEL ESTIUHEIG

—Endavant!... Esperém la pluja. Si plou, potser omplirém el cantí.

Un día vá explicarm'ho y 'm va convencer. Ell es de moltes Juntas, y á n' aquesta classe de colectivitats hi figuran dos menas de gent; els que de bona fé cumploixen ab el càrrech y els que no se'n cuydan. Ademés, els *debers socials* son més feixuchs pe 'ls peixos grossos que pe 'l xanguet. A una *matinée*, á una *kermesse*, á unas *carreras*, la falta del marqués de A, la del baró de Z s' hi nota més que la d' un *perdis* qualsevol. Entre las classes altas, la falta d' una ilustre nutilat desseguida es comentada; entre el *populacho*, un Juan Lanas més ó un Nofre Llantias menos passa desapercbut y ningú n' fa cas. Tot aixó tenim avansat els de la tarregada.

Y D. Baldiri, es just confessarho, toca moltes teclas, pero las toca bé.

«—Fassis càrrech vosté mateix —me deya— de si tinch gayres ratos vagarosos. Ahir, vaig aixecarme á las set, teníam missa de primera Comunió á la Misericordia, á las deu l' enterro de la senyora de Lluquets, á las deu y mitja, Junta de culliters de vi, després Junta al Crèdit Mútu, á las dotze, consulta ab el procurador de las fincas de Castellfonsol, desseguida á cal notari á firmar la escriptura de venda del Mas de las Ocas, y á la una, com á vocal de torn, á firmar al Monte-pío. Dino, despatxo la correspondencia y á las tres al Concurs d' esgrima del Atlétich Club. Visita al advocat pera enterarme del plet que sostinch sobre unas ayguas de Mont-roig, un rato al Círcul del Liceo pera veure 'ls senyors Gafarró, Croquetas y Ballaruga, visita á la duquesa dels Repelóns, que no més reb els dimecres, professó solemne á la Iglesia de Santa Reparada, d' hont soch Obrer y president de la Minerva. Vaig á casa, sopo y al Concert de Can Xarrupeta. Veli-aquí un día passat.»

«Avuy: m' also á las vuyt. A las nou, després d' esmorzar, llegir el *Brusi* y fer quatre cartas, conferencia ab els masovers de la Coma migrada; visita al Delegat d' Hisenda per unas contribucions mal pagadas; vaig al Assilo d' orfens; al enterro de D. Pantaleón de la Torre; á las missas de D. Facundo de Escoraciones, y á las dotze y mitja, visita en comissió á cal Bisbe, perque

presideixi una repartidora de premis. No dino á casa, assisteixo al convit del Capitá del Port com á delegat del Yacting-Club. A dos quarts de quatre, Junta dels propietaris de la Dreta, á las cinch vaig á buscar als senyors Cascabellito, Titella y Perepau, y cap á veure l' alcalde pera l' apertura del carrer de Lleó XIII. Després una horeta á la Kermesse de la Casa de Refugi, després al Círcul Equiestre, després sopar, y ara 'm té aquí al palco del Liceo fatiguetantme, cansat y marejat de saludos, visitas y acataments.»

Y demá. ¿Sab qué m' espera demá? Veure al Gobernador, tornar á l' arcaidía, firmar un Conveni, Junta de la directiva del carril de Vallvidrera al Hospitalet, casament de la senyoreta Amelia Tamburino, correspondencia d' América, reunió dels acreedors de la Osa Cluchs, Ensarrona y C.^a, visita á la condessa de la Rica Esperanza, Conferencia de Sant Vicens de Paul, funció de la societat de Sport, Junta de propietaris de la Esquerre y ball al Palau del Baró de Bufaganyas.»

«¡Ah!.. y consideri que encare 'm descuydo pel cap baix mitja dotzena de números!.. ¡Ah!.. y pensi que aixó no es sóls avuy y demá, sino que dura demá passat, y segueix l' altre, y l' altra y 'l de més enllá! ¿Qué li sembla?»

En aquesta cassos sobra tota discussió. De manera que vaig limitar-me á ferli un comentari:

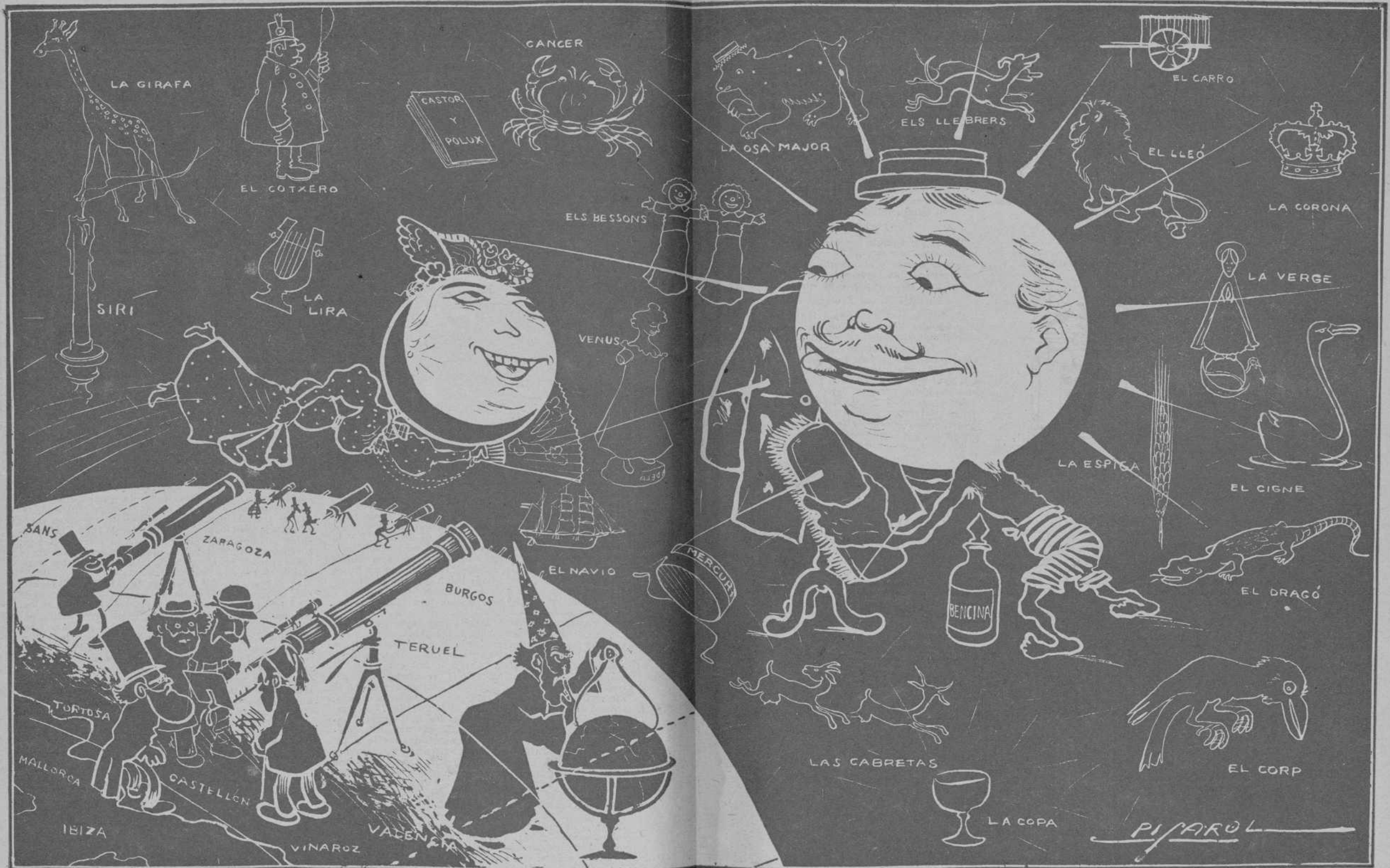
—¡Mare de Deu! ¡Y cuánta feyna fan els que no fan res!

XAVIER ALEMANY

TEATROS

Pera donar als nostres lectors una idea de la crisis per que atravessan els espectacles barcelonins caldría tan sola que 'ls *revisteros* modifiquessin el seu treball y en comp-

AVANS DEL ECLIPSE

LA LLUNA:—Ves que no 'm fassis quedar malament; pensa que tots els sabis te tenen l' ull á sobre.
 EL SOL:—No tinguis por, dona. ¿No reparas que ja comenzo á treure'm las tacas?

ECLIPSES

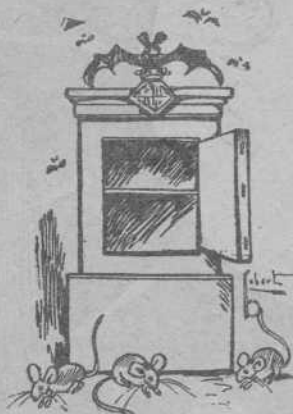
Eclipse parcial invisible.

Eclipse parcial visible.

Eclipse pròxim.

¡Eclipse total!

tes de parlar dels teatros que actúan, presentessin la llista dels que tenen las portas tancadas.

Aixís aquesta setmana diríam:

LICEO

Está tancat y berrat per motius de la calor y no será inaugurat fins que vingi la Tardó.

PRINCIPAL

Desde per llá Sant Joan que hi feyan *variétés*. Ara fa temps que no hi fan ni *variétés* ni res.

CATALUNYA

Com que també es teatro d' hivern y alló en 'quest temps sembla un infern, durant l' estiu han acordat tenirlo sempre ben tancat.

NOVETATS

Se 'n van aná els *Guerreros* y es clar, desde aquell día no hi ha cap companyia (ni en classe de *doleros*) que 's vulgui compará ab la que hi havia.

GRANVÍA

La temporada suspesa, y tancament general per defunció... moral de la senyora Marquessa de Villarreal.

TÍVOLI

Pera ahir dijous estava anunciat el debut de la popular *bella* y aixirida coupletista Consuelo La Fornarina.

La companyia estarà segurament formada pels mateixos elements que constituïren la del Granvía á excepció de la Excelentíssima Senyora.

El programa de la funció inaugural, bastant suggestiu: *El pobre Valbuena*, *Congreso Feminista* y la celebrada zarzuela *Instantánea*; tot aixó ameniat ab intermedis de *cake-walk* y couplets de género picaresch.

No hi faltará auditori... ni espectador.

NOU RETIRO

També per aquesta setmana 's prepara inauguració y estreno.

Segons anunci la obreta que 's dona á conèixer se titula *Pajaros de paso*.

Vejám si serán de *paso* ó de *quedada*.

BOSQUE (La Fontana)

Per indisposició de la Sra. Giudice no pogué tindre lloch l' estreno, en aquestafortunat teatro, de la ópera *Sansone e Dalila*. La representació s' ha aplasat pera dimecres y tots els datos que 's tenían y las conjeturas que 's feyan venen á afirmar la suposició de que la artistas haurán obtingut un gros éxit.

Las obras que s' han vingut donant en aquests darrers vuyt días han sigut *La Favorita*, *L' Africana*, *Cavalleria* y alguna altra que no recordém.

Els plans continúan y la fresca també.

LAS ARENAS

Renovació de companyia.

La Boheme, per l' Iribarne y la Palmieri.

Avuy, *Aida*, pel tenor Giacchero.

ALCÁZAR ESPAÑOL

Semblava que ja no podia ser un éxit més gran que l' obtingut per *La manzana del Paraíso*; donchs, sí, senyors; tot pot ser en aquest món.

Las Cosquillas del amor han guanyat el record, y 'ls autors Sra. Millá y Bonavía han demostrat qu' en aixó del género ínfim hi tenen la má trencada.

Se 'n parlará més llargament un altre día. Per avuy, *finis*.

N. N. N.

¡SEMPRE MÉS!

Un temps la Humanitat, mirant las cosas del mon, indiferent!

Lliure y feliç vivia, contentantse tothom sols ab lo seu.

Lo Deu del Mal, llavoras, tal vegada

trobantse massa ociós,

«¿Qué faré — se diria — per distreurem?...»

y enviá l' Ambició.

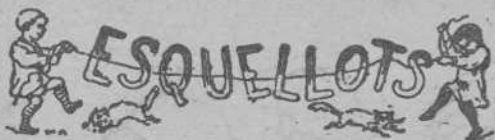
Molt prompte, tot el mon li fou adicte,

y l' home, lliure avans,

viu ara esclavizat per la fatlera

de saciar sa ambició, sens' lográ 'ho may!

FERRÉ Y GENDRE

A *La Veu de la Calúnnia* li tornan sempre á la boca las malicias mal pahidas. Aixís l'altre día s'ocupava de las eleccions de Vilademuls, pagant ab tota mena d'injurias contra 'ls republicans, la noble benevolencia del nostre amich y correligionari, D. Pere Pi y Sunyer, que per acabar ab el caciquisme ensenyorit d'aquell districte, recomana als molts republicans qu'en ell resideixen la conveniencia de concedir els seus vots al candidat regionalista.

Ab tal motin *La Veu de la Calúnnia* atacava als republicans, d'allá y d'aquí, tant fora de lloch y en la forma poch considerada que revela 'l següent párrafo:

«Darant anys y anys, en Planas y Casals els van tenir el pen al coll, ab sols fer diputats á Corte per Manresa á n'en Junoy, diputats provincials á un parell de desconeguts y regidors á n'en Passarell y á n'en Roca y Roca, que van pasturar d'alló més en el negociat del marqués d'Ayerbe.»

Aném per parts.

Sobre 'l primer extrém, ó sigui qu'en Planas y

EN EL CAMP MUNICIPAL

—Veyám si aquesta ceba 'm donará mes bon resultat que las otras.

Casals vagi fer regidor á n'en Roca y Roca, *La Veu de la Calúnnia* falta á la veritat sabent que menteix. Proclamaren candidat pel districte de la Concepció més de mil electors ab la seva firma, donantli la elecció guanyada avants d'efectuarse.

Algunas personas que avuy figuran en el camp catalanista, exerciren el cárrech d'interventors, y ellas li podrán dir si en la elecció del nostre company procediren ab escrupulositat.

A qui va fer regidors en Planas y Casals fou á la plaga dels sarauhistas, que 'l Sr. Roca y Roca combaté á mort fins á treure'ls del joch polítich, y als que 'l gran cacich estimava casi tant com al seu passant Sr. Prat de la Riba, actual director de *La Veu de la Calúnnia*.

Respecte á la qüestió Ayerbe ningú, y *La Veu de la Calúnnia* menos que ningú té dret á atacar al nostre company ab insinuacions de mal género, desde 'l punt que 'l Sr. Roca y Roca, quan la qüestió de la reversió dels Tranvías, explicá en aquestas mateixas columnas la seva intervenció en aquell assumpto reptant categóricament á *La Veu de la Calúnnia* á contradir la seva afirmació.

Y *La Veu de la Calúnnia* enmudí, com enmudirá sempre que se la inviti á sortir de la claveguera per explicarse á cara descuberta.

Aixís ara no dirá, per més que li exigim, qué ha volgut significar ab la paraula *pasturar*, ab que ha tractat d'ofendre al nostre company. La tiple de la Rambla de las Flores, en aquestas materias, ja sab tothom que careix de personalitat. Digui sino 'l senyor Prat de la Riba si acepta la responsabilitat de aquesta especie de *rots indecents*, y com á homes amants de la nostra dignitat y del nostre honor, li sabrem respondre en la forma deguda.

¿No venhen? A mí m'agradan las bugadas com la que va passarse dijons á la Casa Gran. Va comensar la feyna á dos quarts de cinch de la tarde, y no va acabar fins á las tres de la matinada del divendres, ab dos horas d'interrupció pera recobrar forsas.

Se tractá de la qüestió espinosa de las brigadas... y de la qüestió climatérica del Tibi-dabo.

D'una hora lluny se veu que no s'hauría tractat de la segona si no s'hagués plantejat la primera... per alló de que 'ls favors ab favors se pagan.

L'arcalde de R. O., al determinar que certs empleats accidentals tornessin á las brigadas á que están adscrits en lloch de prestar serveys en otras dependencias ó de no prestarlos en lloch, tal vegada procedí ab una mica de precipitació; pero si ho feu ab el desitj de posar remey al desgabell imperant en l'administració municipal, no hi ha per qué contrariarlo.

Altra cosa sería si alentava 'l

AL CEL

SANT PERE:—¿Qué desitjan?
—Som una comissió de sabis que venim a suplicar-li que 'l dia del eclipse tingui la bondat de no buyardar las regadoras.

propòsit de treure als uns, pera posarn'hi d'altres, ab determinats fins poch recomenables.

Que tots els que serveixen a la Pubilla sigan aptes y útils es lo que deuen procurar desde l'Arcalde al últim regidor.

Ara en quant a la qüestió Tibi-dabo no está mal que s'haja suscitad y será millor que 's depuri escrupulosament, per honra d'aquella companyia y pel bé de Barcelona.

Las insinuacions del Sr. Moles han de puntualisarse y concretarse, fins a veure si están ó no están en pugna ab las condicions legals y ab els interessos de Barcelona. Más que com un'arma de combat s'han d'utilisar com un dever en qu' están els administradors dels interessos comunals de vetillar pels drets y pels cabals del municipi.

En aquest punt, es de celebrar la rivalitat entre l'Arcalde de R. O. y 'ls regidors de la majoria.

Qu' estigan sempre davant per davant; pero no pera picarse las crestas sense més ni més, sino pera fiscalisarse mútuament.

La nota trágica de la senmana ha sigut la mort del jove aeronauta Vicens Purroy, que al verificar diumenge la seva segona ascensió, morí estrellat contra l'empedrat del carrer de Caspe.

Sembla que 'l globo no tenia las condicions degudas, y com per altra part al infelís Purroy no li sobrava la práctica, s'apoyá al descendir en uns fils telefónichs y, trencantse aquéstos, la catástrofe 's consumá en un moment.

Ara 's diu que, pera evitar desgracias com la ocoreguda, 'l Gobernador no permetrá que s' alsin en globo sino 'ls que hajan probat degudament la seva experiencia.

El conflicte será curiós.

Perque—fixins'hi bé—la experiencia pera elevarse en globo sols pot adquirirse elevants'hi, y com que 'l Gobernador no vol que s' aixequin sino 'ls experimentats, será impossible aixecarse pera adquirir experiencia y resultarà per lo tant que no s'hi podrá aixecar may més ningú.

De modo que, desde ara podém dirho: s' han acabat las bombas.

S' entén, las bombas aerostáticas.

De las altrás no 'n sabem res.

Badalona está a punt de quedarse sense aygue, perque la companyia encarregada de proporcionarli no pot cobrar y vol tancar las espitas.

Vels'hi aquí una ciutat que podrá dir que careix d' aygua precisament per trobarse ab l'aygua al coll.

Un refilet d' en Rusiñol a Sant Gervasi:

«Estich tip de sentir parlar de la mare patria. ¿Hont es el pare?»

»El pare es Catalunya. En 1137, quan s'uniren Castella y Aragó, aquest hi posá al matrimoni a D.ª Petronella, nosaltres a en Berenguer; quan el 1469 se casaren els reys catòlics, en Ferrán sortí de Catalunya, Isabel de Castella. Sempre nosaltres hem posat el mascle.»

El festiu Rusiñol podía haver completat el párrafo dihent:

«Pero ay, estimats companys de causa, mascles y tot, som tan taujans, que la femella sempre se 'ns ha posat las calsas.»

No 's cumpliran pas els desitjos de *La Tribuna*. No es cert que 'l Sr. Lletjet retiri la seva candidatura pel districte de Sant Felu de Llobregat.

Com a roig—y aquest es el color de moda en aquell districte—n' es molt més qu' en Roig y Bergadà. Es d' un roig de més durada.

El Sr. Roig y Bergadá està predestinat á suhar molt y destenyirse...

Y 'ls electors, si s' empenya en tenir un color ó altre, s' encarregarán gustosos de retenyir-lo, y fins el deixarán triar: ó *vert* ó *blau*... el que millor li escaygui.

Llegeixo:

«El telégrafo anuncia desde Sevilla que el mator de reses braves Luis Mazzantini, al igual de lo que un día determinaron Bismarck y otros grandes hombres, ha resuelto publicar sus Memorias.»

Ho trobo molt posat en ordre. Y crech que aixó es lo que han de fer tots els homes de talla al retirar-se de la vida pública. Al públich donarli Memorias, ab lo qual, quan no altra cosa lograrán no passar plassa de desentesos.

Tal com á Espanya va celebrarse 'l centenari del Quixot, els alemanys varen festejar el centenari de Schiller, el seu gran poeta.

¡Y no 'n vulguin més d' anécdotas escampadas per aquells periódichs!

Aquí 'n va una.

Un jove cirurgiá arribá á Weimar, ab la sola idea de conéixer al celebrat autor de *Maria Estuardo*. Acudí á casa seva: feu sonar la campaneta de la porta, y després d' alguna espera, en Schiller en persona sortí á obrir-lo.

—Soch un admirador entusiasta de Schiller— digué 'l jove, mitj ennuegat d' emoció,—y 'l meu desitj més vehement fora ser rebut per aquest gran home.

—Jo soch Schiller,—respongué 'l improvisat porter—pero avuy no estich visible.

Y li tancá la porta als nassos.

A Lincoln (Inlaterra) estava pres un assessef, condemnat á mort. Segons las lleys d' aquell país, el mateix escarceller havia d' encarregar-se de la execució, y com may se 'n havia vistas de més frescas, el pobre home estava tot desasossegat.

El pres, al notarho, li digué:

—Dormi tranquil: si vosté vol, clavi un clau al sostre, proporcionim una corda, y m' escanyaré jo mateix.

Diguin si no es aixó l' extrém de l' amabilitat.

Xascarrillo de postres:

—Hola, noy, ¿que no vas á veure al Sr. Tapias?

—De cap manera: fa tres días que hi vaig anar y 'm va rebre molt fredament.

—¿Y d' aixó t' ofens? Si encare li haurías d' agrahir. ¿Cóm vols que 't rebí ab la calor que fa?

—¡Quína desgracia á cal Ros... d' un tiro han mort al Andreu!..

—¿Cóm ha estat? —Mira, cassant.

al dispará en Pep... l' hereu, que d' ell al davant se posa en aquell precís moment...

y creu, tan bé l' ha tocat ..

—No diguis bé... ¡malament!

—Jo menjo més ab els ulls que ab la boca,— sempre deya un parroquiá d' una fonda aixís que un bonich plat veyá.

Y un día ab guassa 'l fondista molts bons guisats li ensenyava, y aixís que 'ls havia vist tot seguit se 'ls emportava.

Acabada ja la broma, li va portá 'l compte, net, de lo presentat á taula com si de gasto ho hagués fet.

Y 'l parroquiá ensenyantli

un duro, va contestar:

—¿Veus? Jo he menjat ab els ulls...

Y ab els ulls tu has de cobrar.

J. MORET DE GRACIA

En una reunió que acaba sempre ab una mica de ballaruga, un jove tran á ballar á una senyoreta.

Y entre giravolts y passeigs, conversan amablement.

—¿Li agrada 'l ball, senyoreta?—pregunta 'l ballador?

PELICULAS DE MOVIMENT

—No hi ha remey... Com que s' han tancat els cinematógrafos, un hom ha d' espavillarse.

CAVILACIO

—Vels'aquí un problema extrany,
que fa temps que m' amohina.
¿Qué va ser primé en el món?
¿L' ou ó la gallina?

—No massa. Cregni que per gust no ballaria may.
—¿Y donchs, per qué balla?
—Per higiene... Ballant arrenco á suhar.
¡Adeu poesia de Terpsicore!

Entre un ex-malalt y 'l seu metje:
—No es creible doctor! ¡Contarme á mí dos duros
per vitalal...
—Es el preu corrent.
—Pels demés ho comprench; pero per mí...
—¿Y quina rahó hi ha pera que á vosté li fassi
una rebaixa?
—¿Quina rahó dñu? ¿Que per ventura olvida que
jo vaig portar la verola al barri?

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 1885

- 1.ª XARADA 1.ª—*Tan se-men-do-na.*
- 2.ª Id. 2.ª—*Cas-ta-nye-ra.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Estimas—Sistema.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La coleta del maestro.*
- 5.ª TERS DE SILABAS.—CAM PA NA
PA LE TA
NA TA LIA
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Alternativa real.*

XARADA

*Dos quarta es fruyt d' animal,
dos quinta crech que també,
arreu es hu quart darrer,
cosa extranya quart plural.*

*Qui hu dos tres quarta dura
dñu el ditxo catalá,
cosa tot ve á resultar
per mí, com cosa segura.*

*No t' ho prenguis á desayre
estimat lector si al fi
trobas que vaig descobrir
la incògnita endavinayre.*

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

*El fill petit de 'n Ramón
ves si está mal educat,
que un total va fer ahir
com un tot, que 's va sentir,
(sens faltar á la vritat)
al menos al altre mon.*

ENRICH TOSAS

TARJETA

A. LOLA FINA

CARDEDEU

Ab aquestas lletres degudament combinadas formar el
títul d' una zarsuela castellana en un acte.

UN FIGUERENCH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
6 3 5 6 7 2 5.—Verb.
1 6 5 5 2 1.—En la casa.
4 8 3 1 2.—Temps de verb.
3 8 1 2.—En la música.
6 3 6.—Lletra.
5 6.—Nota musical.
7.—Consonant.

R.

CONVERSA

- ¿Vols venir á Madrid, Albert?
—¿A qué fer?
—A casament de la meva cosina.
—Quina. ¿La Pepa?
—No, home, la que jo mateix t' hi dit.

JULI PALAU

GEROGLÍFICH

K I
+
V I
—
V I I

MORENO

Antoni López, editor, Rambla del Milij, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olin, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

EL ECLIPSE

DE

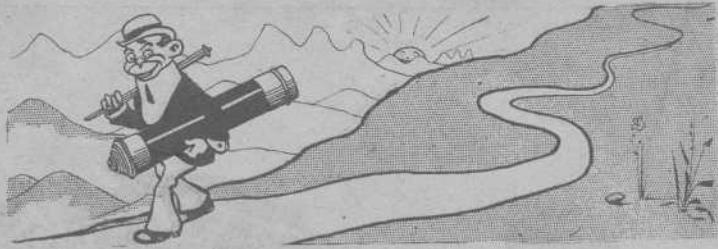
SOL

del 30 de Agosto de 1905

POR

JOSÉ COMAS SOLÁ

Un folleto en 8.º, 20 céntimos

CUADERNO 6.º Aparecerá la próxima semana, día 17

SEGUNDA SERIE

Barcelona á la vista

16 VISTAS DE LA CAPITAL DE CATALUÑA

impresas con gran esmero sobre papel glaseado

30
céntimos
Provincias, 35

30
céntimos
Provincias, 35

30
céntimos
Provincias, 35

30
céntimos
Provincias, 35

30
céntimos
Provincias, 35

Colección Diamante

TOMO 96

Acaba de publicarse

Obra nueva

CHAPUCERIAS

POR

JUAN PÉREZ ZÚÑIGA

Un tomo en 8.º menor, con cubierta alegórica. Ptas. 0'50

Apeles Mestres

**POEMAS
D'AMOR**

Ptas. 2

H. Giner de los Ríos

**ARTES
INDUSTRIALES**

Un tomo en 8.º Ptas. 3

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuó ó bé en sellos de franquéig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet además un ral pera certíficat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

DIALECH DE TEMPORADA

—¿Quánts banys ha pres, vosté, Pepito?
—Miri, disset de mar... y setantatrés de suhor.